

འཕྲིན་ལེགས་ལྟོ་སྐྱོད་ལེགས་ལེགས་།
འཕྲིན་ལེགས་ལྟོ་སྐྱོད་ལེགས་ལེགས་།

དཔྱད་གཞི་བསམ་གཏན་གྱིས་བརྟམས།

• སི་ཁྲོན་དཔེ་སྐྱོད་ཚོགས་པ། སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོད་ཁང་།

图书在版编目 (CIP) 数据

藏文语法概论/毛尔盖·桑木旦著. —成都: 四川民族出版社, 2005. 12

ISBN 7-5409-3234-1

I. 藏... II. 毛... III. 藏语—语法—概论

IV. H214.4

中国版本图书馆 CIP 数据核字 (2006) 第 000890 号

藏文语法概论

毛尔盖·桑木旦著

责任编辑: 央娜

封面设计: 流星雨设计室

技术设计: 扎西

出版发行: 四川出版集团 四川民族出版社(三洞桥路 12 号)

印刷: 四川嘉创印务有限责任公司

成品尺寸: 185mm × 130 mm

印张: 8

字数: 123 千

版次: 2006 年 1 月第一版

印次: 2006 年 1 月第一次印刷

印数: 0001 ~ 5000 册

书号: ISBN 7-5409-3234-1/H·96

定价: 11.00 元

དཔེ་སྒྲིག་འགན་ལུར་བ། དབྱངས་ཅན་ལྟ་མོ།
མདུན་སྟོག་འཆར་འགོད་པ། ལི་ལུ་ཤིང་ཡུལ།

བོད་ཀྱི་ཡི་གེའི་སྐྱེ་རྣམ་སྟོ་གསལ་འཇུག་དོགས།
དམུ་དགོ་བསམ་གཏན་གྱིས་བརྩམས།

སི་ཁྲོན་དཔེ་སྐྱུན་ཚོགས་པ།
སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་གིས་པར་དུ་བསྐྱུན།
སི་ཁྲོན་ཅ་ཕྱམ་པར་འདེབས་འགན་ལུ་ཚད་ཡོད་ཀྱང་སེས་དཔར།
༡༠༠༤ལོའི་ཟླ༡པོར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྒྲིགས།
༡༠༠༤ལོའི་ཟླ༡པོར་པར་ཐེངས་དང་པོ་དཔར།

པར་གྲངས། ༠༠༠༡~༥༠༠༠

དཔེ་ཏྲགས། ISBN 7-5409-3234-1/H.96

དཔེ་རིན་སྒོར། ༡༡.༠༠

དཀར་ ཚལ་

དང་བོ། ལྷུང་བ་མདོ་ཙམ་བཤད་པ།	༡
གཉིས་པ། ཡི་གེའི་རྣམ་བཞག་ལ།	༢
དང་བོ། ཡི་གེའི་རྣམ་བཞག་དངོས་བཤད་པ།	༢
གཉིས་པ། རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།	༡༥
1. རྣམ་དབྱེ་དང་པོ་ངོ་བོ་ཙམ་སྟོན་པ་སོགས་བཤད་པ།	༡༦
2. རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ལས་སྲུ་བྱ་བ་སོགས་བཤད་པ།	༡༨
3. ལ་དོན་དེ་རྣམས་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ལས་སྲུ་བྱ་བ་ལ་འཇུག་ཚུལ།	༢༠
4. རྣམ་དབྱེ་བཞི་པ་དགོས་ཆེད་ལ་འཇུག་ཚུལ།	༢༣
5. རྣམ་དབྱེ་བདུན་པ་གནས་གཞི་ལ་འཇུག་ཚུལ།	༢༦
6. དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་ཚུལ།	༢༨
7. ཚེ་སྐབས་ལ་འཇུག་ཚུལ།	༣༡
8. ལ་དོན་རྣམས་ལས་ན་ལ་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ་གཞན་བཤད་པ།	༣༣
9. རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པ་འབྲེལ་སྒྲ།	༣༥
10. རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་བྱེད་པ།	༣༨
11. རྣམ་དབྱེ་དེ་དག་གི་ཡི་གེའི་སྟོར་ཚུལ་ལས་འཕྲོས་ནས་ཚིག་རྒྱན་ སོགས་བཤད་པ།	༣༩
12. ལྷག་བཅས་བཤད་པ།	༤༢
13. འབྲེད་སྲུང་སོགས་བཤད་པ།	༤༦

14. རྣམ་དབྱེ་ལྟ་བུ་སོགས་བཤད་པ། ༤༧

15. རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་པ་འབོད་པའི་རྒྱ་བཤད་པ། ༥༠

གསུམ་པ། ཚིག་ཐུང་གཞན་བཤད་པ་ལ། ༥༥

1. རི་རྒྱ་དགར་བརྒྱན་གྱི་རྒྱ་ལ་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ། ༥༥

2. དང་རྒྱ་བཤད་པ། ༥༦

3. རྒྱུ་རྒྱ་བཤད་པ། ༥༧

4. བདག་རྒྱ་བཤད་པ། ༥༨

5. དགག་རྒྱ་བཤད་པ། ༦༠

6. དེ་རྒྱ་བཤད་པ། ༦༣

7. འདི་རྒྱ་བཤད་པ། ༦༥

8. ཚིག་ཐུང་གཞན་དབང་ཅན་ཅིང་སོགས་བཤད་པ། ༦༧

9. ཡིག་མགོ་དང་ཤད་སོགས་བཤད་པ། ༧༠

བཞི་པ། རྟགས་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། ༧༥

1. དང་པོ་ཡི་གེ་སྟེང་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ། ༧༦

2. གཉིས་པ་སྟོན་འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པ་བཤད་པ། ༧༨

3. དང་པོ་སྟོན་འཇུག་གི་ཡི་གེ་ལྟ་ལ་ནང་གསལ་གྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་ཚུལ་
བཤད་པ། ༧༩

4. གཉིས་པ་སྟོན་འཇུག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་པ་བཤད་པ། ༧༩

5. གསུམ་པ་སྟོན་འཇུག་དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་འཇུག་པ་བཤད་པ། ༨༠

6. ལྡོམ་འཇུག་ལུ་བོ་དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་འཇུག་པ་བཤད་པ། . . . ༥༧
7. ལྡོམ་འཇུག་གི་ཕོ་བ་ཡིག་འདས་པ་ལ་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ། . . . ༥༩
8. ལྡོམ་འཇུག་གི་མ་ནིང་ག་ད་གཉིས་དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་འཇུག་པ་
བཤད་པ། ༧༩
9. ལྡོམ་འཇུག་གི་མོ་འ་ཡིག་དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་འཇུག་པ་
བཤད་པ། ༧༩
10. ལྡོམ་འཇུག་གི་ཤིན་ཏུ་མོ་མ་ཡིག་དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་འཇུག་པ་
བཤད་པ། ༡༠༡
11. གསུམ་པ་རྗེས་འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པ་བཤད་པ། . . . ༡༠༢
12. དང་བོ་རྗེས་འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ། ༡༠༢
13. གཉིས་པ་དེའི་འཇུག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ༡༠༣
14. གང་ལ་འཇུག་པ་དང་གང་གིས་འཇུག་པ་བཤད་པ། " ༡༠༣
15. གཉིས་པ་ཚུལ་རི་ལྟར་འཇུག་པ་བཤད་པ། ༡༠༤
16. དང་བོ་སྐའི་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ། ༡༠༤
17. གཉིས་པ་དོན་གྱི་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ། ༡༠༥
18. ལྡོམ་མ་གང་ལྟར་འགྱུར་བ་བཤད་པ། ༡༠༥
19. ཕྱི་མ་གང་ལྟར་འགྱུར་བ་ལ། ༡༠༧
20. མིང་མཐའ་དྲག་ཞན་འདྲིན་ཚུལ་བཤད་པ། ༡༡༠
21. རྣམ་དབྱེ་སྐྱ་ལྷགས་འདྲིན་ཚུལ་བཤད་པ། ༡༡༤

22. དེའི་ནང་གསལ་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ། ༡༡༧
23. རྗེས་འཇུག་གི་རྩ་བའི་ས་བཅད་གསུམ་པ་དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་
 འཇུག་པ་བཤད་པ། ༡༢༢
- ལྷ་བ། ཞར་བྱུང་ཚེ་མ་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཅུང་ཟད་བཤད་པ། ༡༢༤
1. ལྷོ་བ་དཔོན་ལ་བསྟོད་པ་སོགས། ༡༢༥
 2. ལྷོ་ཚེག་དང་མགུར་ཚེག་གི་དང་པོ་ལྷོ་ཚེག་ ༡༤༤
 3. གཉིས་པ་མགུར་ཚེག་གི་དཔེ། ༡༤༤
 4. བཅད་ལྷུག་སྟེལ་མ་ཚེ་མ་ལུགས། ༡༧༥
- བོད་ཀྱི་བརྗེས་འཇུག་བཅོས་སུ་བ་དང་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པའི་ཚེག་འགྲེལ་
 རབ་གསལ་སྟོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ། ༡༤༠
1. དང་པོ་སུམ་ཅུ་བའི་ཚེག་དོན་འགྲེལ་བ། ༡༤༡
 2. གཉིས་པ་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པའི་ཚེག་དོན་འགྲེལ་བ། ༢༢༥

ལྟོ། །བཅུ་ཕྱག་འདབ་ལྡན་གེ་སར་རེག་ཙམ་གྱིས།།
 ཟུང་ལྡན་འདབ་མའི་སྟོན་འགྱུར་འདོད་དགུ་སྤ།
 འབྲུང་བའི་དཔལ་ལྡན་དྲི་བསྐྱུང་མངར་བོ་ཡིས།།
 ཡངས་བའི་སྐྱེད་ཚལ་ཁྱོན་དེ་མཛེས་གྱུར་ཅིག།
 གང་ཞིག་སྐྱུལ་བྱེད་དབྱུ་གུས་ཡོངས་བསྐྱུལ་ན།།
 ལྡིང་བའི་སྐྱ་དབྱངས་འབྲུང་བའི་རྩ་རྩ་བ་ཞིན།།
 བསེལ་ལྡན་བར་སྐྱད་ཚུལ་ལུགས་ཅོར་འགའ་ཞིག།
 གྱིས་པ་རྩེ་དགའི་གཟིགས་མོར་འགྲེམས་དགོས་བྱུང་།།

དེ་ཡང་སྐྱམ་རྩུ་བ་དང་རྟགས་འཇུག་གི་རྩུ་བའི་ཚིག་འགྲེལ་ཞིག་
 སྐར་འབྲི་འདུན་གྱི་འདིར་ཡི་གའི་རྣམ་བཞག་སྐྱི་དོན་གྱི་ཚུལ་དུ་འཆད་
 པ་ལ། བྱུང་བ་མདོ་ཙམ་བཤད་པ་དང་། ཡི་གའི་རྣམ་བཞག་གཉིས།

དང་བོ་བྱུང་བ་མདོ་ཙམ་བཤད་པ།

གངས་ཅན་བོད་ཡུལ་ཞེས་གྲགས་པའི་ཡུལ་སྡོངས་འདིར་གནའ་
 སྐ་མོའི་དུས་སུ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་རྒྱས་གང་ནས་མིའི་འགོ་བ་མེད་པར་
 བཤད། དེ་རྗེས་རིམ་གྱིས་རྒྱ་བྱི་ནས་རི་བྲག་དང་ནགས་ཚལ་གྱི་ཡུལ།
 སྐང་ཆེན་དང་། སྤྱ་དང་། སྤྱེལ་སོགས་གཅན་གཟན་རི་དུགས་གྱིས་

གང་བར་བཤད། དེ་རྗེས་ཡུལ་འདིར་མིའི་འགོ་བ་ཆགས་ནས་ཡུན་
 རིང་ཞིག་ལ་རྒྱལ་བོ་མེད་ལ། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་བོ་ཐོག་མ་གཉེན་འབྲི་བཅའ་
 བོ་ཡིན་ཟེར། གཉེན་འབྲི་བཅའ་བོ་དང་། དེའི་སྐྱུ་ལྷ་འབྲི་བཅའ་བོ།
 དེའི་སྐྱུ་དང་འབྲི་བཅའ་བོ། དེའི་སྐྱུ་ཤོ་འབྲི་བཅའ་བོ། དེའི་སྐྱུ་མེར་
 འབྲི་བཅའ་བོ། དེའི་སྐྱུ་གདགས་འབྲི་བཅའ་བོ། དེའི་སྐྱུ་སྐྱུ་འབྲི་
 འབྲི་བཅའ་བོ་སྟེ་བདུན་ལ་གནམ་གྱི་འབྲི་བདུན་ཟེར། སྐྱུ་འབྲི་སྐྱུ་གྱི་
 གུམ་བཅའ་བོ། དེའི་སྐྱུ་སྐྱུ་དེ་གུང་རྒྱལ་གཉེན་ལ་བར་གྱི་སྟེང་
 གཉེན་སྐྱུ་གཤམ། སྐྱུ་མ་སྐྱོན་བོ་དང་འཐབ་པའི་དུས་སྐྱུ་བོད་དུ་འབྲི་
 ཀྱི་ཐོག་མ་གུང་བ་དང་། རྒྱལ་བོ་འདི་གཉེན་གྱི་དུས་སྐྱུ་ཞིང་ལ་རྒྱ་
 འདྲེན་པ་དང་། ས་བོན་འདེབས་པ་སོགས་གུང་ཟེར། ཡང་འདིའི་དུས་
 སྐྱུ་གཟིགས་འོལ་མོ་ལུང་རིང་ནས་གཤེན་རབ་མི་བོར་གཤམ་པ་གུང་
 བས་བོན་དར་ཡང་ཡི་གེ་འབྲི་བའི་ལམ་ལུགས་སོགས་མེད་པར་མདོན།
 སྐྱུ་དེ་གུང་རྒྱལ་གྱི་སྐྱུ་ཨེ་ཤོ་ལེགས། དེའི་སྐྱུ་དེ་ཤོ་ལེགས། དེའི་
 སྐྱུ་ཐི་ཤོ་ལེགས། དེའི་སྐྱུ་གུ་རུ་ལེགས། དེའི་སྐྱུ་འབྲོང་ཞི་ལེགས།
 དེའི་སྐྱུ་ཨེ་ཤོ་ལེགས་ཏེ་དུག་ལ་སའི་ལེགས་དུག་ཟེར། དེ་ནས་ཟ་ནམ་
 ཟེན་ལྟེ། ལྟེ་འབྲུལ་ནམ་གཞུང་བཅའ། ལྟེ་སྐྱོལ་གནམ་ལྟེ། ལྟེ་སྐྱོལ་བོ་
 ལྟེ། ལྟེ་སྐྱོལ་ནམ། ལྟེ་སྐྱོལ་བོ། ལྟེ་རྒྱལ་བོ། ལྟེ་སྐྱོན་བཅའ་རྣམས་ལ་
 ལྟེ་བརྒྱད་ཟེར། དེ་ནས་རྒྱལ་ཏེ་རུ་ལོང་བཅའ། འབྲི་བཅའ་ནམ། འབྲི་སྐྱུ་

དབུང་བཅན། བྱི་ཐོག་རྗེ་བཅན་བཞི་ལ་འོག་གི་བཅན་བཞི་ཟེར། བྱི་
ཐོག་རྗེ་བཅན་གྱི་སྐུ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་ཡིན་ལ། དེའི་དུས་སུ་ཐོ་བྲང་ཡུམ་ལུ་
བྲ་སྐང་གི་ཡང་ཐོག་ཏུ། སྐང་སྐོང་ཕྱག་རྒྱ་བ་དང་མདོ་སྡེ་བ་མ་ཏོག་
སོགས་ནམ་མཁའ་ནས་བབས་པས་ཚོས་གྱི་དབུ་བརྟེས་ཟེར་ལ་བཤད་
ཚུལ་གཞན་ཞིག་ཀྱང་ཡོད། ལྷ་ཐོ་ཐོ་རིའི་སྐུ་བྱི་གཉན་བཟུང་བཅན།
དེའི་སྐུ་འབྲོག་གཉན་ལྡེལ། དེའི་སྐུ་སྐྱག་རི་གཉན་གཟིགས། དེའི་
སྐུ་གནམ་རི་སྐོང་བཅན། དེའི་སྐུ་ཚོས་རྒྱལ་སྐོང་བཅན་སྐུ་ཐོ་
ཡིན་ལ། འདིས་རྒྱ་བཟའ་ཀོང་ཇོ་དང་། བལ་བཟའ་བྱི་བཅུན་གཉིས་
ཁབ་ཏུ་བཞེས་པ་ལས། སྐུ་མས་ཇོ་ཐོ་བྱུ་སྐྱ་ནེ་དང་། བྱི་མས་ཇོ་ཐོ་
མི་བསྐྱོད་ཇོ་རྗེ་གདན་དྲངས་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས། མཐའ་
འདུལ་ཡང་འདུལ་རུ་གཞོན་གྱི་ལྷ་ཁང་གྲངས་མང་ཐོ་བཞེངས། མི་
ཚོས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་གི་བྱི་མས་བཏོད། དམར་ཐོ་རིམ་ཐོ་བྲང་
བཅིགས་ཏེ་ཆབ་སྲིད་བསྐྱུངས་པས། མཐའ་དབུས་གྱི་རྒྱལ་ཕྱན་རུ་
མས་གུས་འདུད་ལྷུར་སྐྱངས། སྐོན་ཆེན་ཐོན་མི་སམ་སྟོ་ལ་རྒྱ་གར་རུ་
མངགས། སྐོན་ཆེན་དེས་རྒྱལ་ཐོའི་བཀའ་དང་རུ་སྐྱངས་ནས་བམ་ཟེ་
ཡིག་མཁན་ལེགས་བྱིན་ག་ར་དང་པཱ་ལེ་ཏ་ལྷ་རིག་པའི་སེང་གི་
སོགས་སྐོབ་དཔོན་རུ་མ་བསྟེན་ནས། ཡིག་རིགས་དྲུག་རྩ་རྩ་བཞི་དང་།
སྐུ་མཐར་བྱིན་པར་བསྐྱབ། འཕགས་ཡུལ་དུ་འང་མཁས་པའི་གྲགས་

བ་འབར། བོད་དུ་ཐེབས་ནས་སྐྱེ་མཁར་མ་རུར་རྣམ་ག་རའི་ཡི་གོ་དཔེར་
 བྱས་ཏེ་བོད་ཡིག་གི་གཟུགས་བརྒྱམས་ཏེ་ཡིག་ཅུད་དུ་རྒྱལ་བོར་བྱ་
 དགའ་བའི་ལམ་ནས་དངས་པའི་བསྟོད་པས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པས་
 དགྲེས་ཤིང་། རྗེས་སུ་རྒྱལ་བོས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་ཐོན་མི་ལས་ཡི་གོ་
 བསྐྱབ། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་བརྗོད་པའི་བསྟན་བཅོས་བརྒྱད་
 མཛད། མདོ་རྒྱུད་དུ་མ་བོད་སྐད་དུ་བསྐྱུར། ཡི་གོ་དང་རིག་གནས་
 ཤིན་ཏུ་དར་བར་བྱས་པ་སོགས་སྐྱེ་བྱིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ། སློབ་བཅོན་སྐམ་
 པོའི་སྐྱས་ཆེ་བ་ཀྱང་རུ་ཀྱང་བཅོན་རྒྱལ་སར་བཞག་ཀྱང་། ལོ་བཅོ་
 བརྒྱད་ལ་གཤེགས་སྟབས། སྐར་ཡང་རྒྱལ་བོ་རང་ཉིད་རྒྱལ་སར་
 བསྐྱད། དེ་རྗེས་མང་སློབ་མང་བཅོན། དེའི་སྐྱས་འདུས་སློབ་མང་རྗེ།
 དེའི་དུས་རྒྱལ་བོ་ཆེའི་མི་འདུན་བྱུང་བེད། དེའི་སྐྱས་བྱི་ལྡེ་གཙུག་
 བརྟན། དེ་ལ་སྐྱས་འཇང་ཆ་ལྟ་དཔོན་སྐྱེས་པ་ལ། རྒྱ་རྗེ་ལའི་སྐྱས་མོ་
 ཁབ་ཏུ་བསྐྱས་ཀྱང་། མ་འབྱོར་གོང་དུ་རྒྱལ་བུ་འདས་པས། བྱི་ལྡེ་
 གཙུག་བརྟན་གྱི་བཙུན་མོར་བྱས། རྒྱལ་བོ་དེ་ལ་མེས་ཨག་ཆོམ་ཡང་
 ཟེད། དེའི་སྐྱས་བྱི་སློབ་ལྡེ་བཅོན། དེའི་དུས་སུ་མཁན་སློབ་ཆོས་
 གསུམ་གྱིས་བསམ་ཡས་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས། ལྡེ་སྟོད་གསུམ་
 བསྐྱུར། རབ་བྱུང་གི་ལྡེ་བཙུགས་ནས། བསྟན་པ་རྒྱས་པར་བྱས། དེ་
 རྗེས་སུ་ནི་བཅོན་པོ་བྱུང་། འདིའི་དུས་སུ་དབུལ་བྱུག་ལན་གསུམ་

བསྐྱམས་ཟེར། དེའི་རྗེས་སུ་མུ་ཏིག་བཙན་པོ་བྱུང་། དེ་ལ་སྐས་ལྟ་ཡོད་
པའི་རྒྱུ་བ་མངའ་བདག་གི་རལ་བ་ཅན་གྱིས་རྒྱལ་ས་བཟུང་། འདི་བ་
བསྟན་པ་ལ་གིན་ཏུ་དད། རྒྱ་བོད་བར་དུ་རྩོ་རིང་བཅུ་གསུམ། མཁས་པ་
དུ་མ་བསྐྱལ་ཏེ་བོད་ཡིག་རྒྱད་གསར་བཙན་གྱིས་དག་བཙོས་མཛད།
དེ་རྗེས་དེའི་གཙུག་གྲུང་དར་མ་ཞེས་པའི་རྒྱལ་བོ་དེས་པའ་འི་ཏ་དང་།
ལོ་ལྷོ་བ་དུ་མ་ཡུལ་ལུང་བཏང་ནས་ཚོས་བྲིམས་རྒྱལ་བྲིམས་བམས་
ཅད་ཉམས་པར་བྱས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་སློབ་དཔོན་ཐོན་མིའི་གསུང་གི་
བརྗེས་སློབ་བསྟན་བཙོས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་རུབ། ཚོས་སློབ་རིག་གནས་
སོགས་ཉམས་པར་བྱས། ལུགས་མེད་གྱིས་གཉའ་གཞོན་བྱས་པའི་
རྒྱུ་ལས་རིམ་གྱིས་འབངས་གྱེན་ལོག་བྱུང་། དེ་ནས་བཟུང་བོད་སྐྱི་
ཁྱབ་ལ་དབང་བའི་རྒྱལ་བོ་ཞིག་མ་བྱུང་། བྲིས་སུ་ཉོར་རིན་གུར་གྱིས་
རྒྱ་ནག་སོགས་ལ་དབང་བསྐྱུར་སྐབས། ས་སྐྱ་བས་བོད་ལ་དབང་
བསྐྱུར་བ་སོགས་འཕོ་འགྱུར་སྐྱ་ཚོགས་ཤིག་བྱུང་ངོ་། །འོན་ཀྱང་གྲུང་
དར་མས་རྒྱལ་བྲིམས་དང་ཚོས་བྲིམས་བསྐྱབས་པའི་རྗེས་སུ་སློབ་
དཔོན་ཐོན་མིའི་གསུང་གི་བརྗེས་སློབ་པའི་གཞུང་གཞན་མ་རྟེན་གྱང་
སུམ་ཅུ་བ་དང་རྟགས་གྱི་འཇུག་པ་གཉིས་གཞིར་བཞག་ནས་མཁས་པ་
དུ་མས་དག་ཡིག་དང་། དགོངས་འགྲེལ་སོགས་གྱི་གཞུང་རྩོམ་མང་
ངོ།

གཉིས་པ་ཡི་གེ་འོ་རྣམ་བཤམ་ལ།

ཡི་གེ་འོ་རྣམ་བཤམ་དངོས་དང་། རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་འཕྲོས་དང་བཅས་
བཤད་པ་དང་། ཚིག་ཕྱད་གཞན་བཤད་པ། ཉམས་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ་
བཤད་པ། ཞར་བྱུང་རྩོམ་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་བཤམ་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་
བཅས་ས་བཅད་ལྟེ་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་ལ།

དང་པོ། ཡི་གེ་འོ་རྣམ་བཤམ་དངོས་བཤད་པ།

བོད་ཡིག་གི་རྣམ་བཤམ་ནི་སློབ་དཔོན་ཐོན་མིས་ལེགས་སྦྱར་གྱི་
ཡི་གེ་དཔེར་བྱས་ནས་བཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལཱུ་དཔེར་བྱས་ནས་
བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་དབུ་ཅན། མཚུ་དཔེར་བྱས་ནས་བོད་ཡིག་དབུ་མེད་
བཞེས་པར་གྲགས་སོ། །རྒྱ་གར་ལ་དབྱངས་བརྒྱ་དྲུག་དང་། གསལ་
བྱེད་སོ་བཞི་ཡོད་ལ། དེ་དག་བོད་ཀྱི་ཡི་གེའི་གཟུགས་སུ་འབྲི་བའི་
ཐབས་ཚུལ་སྟོན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་དག་གིས་མཛད་པ་འདི་ཉམས། དབྱངས་
བརྒྱ་དྲུག་ནི། ཨ་ཨུ་ཨི་ཨཱི་ཨུ་ཨུ་རི་རྩི་ལི་ལྷི་ཨེ་ཨེ་ཨོ་ཨོ་ཨེ་ཨེ་རྣམས་
སོ། །དེ་དག་ལས། ཨ་ཨི་ཨུ་རི་ལི་རྣམས་མིག་འཇུག་གཅིག་གི་ཡུན་
ལ་འབོད་དགོས་སྟབས་ཡི་གེ་བྱང་ཅུ་ཟེར། ཨུ་ཨཱི་ཨུ་རྩི་ལྷི་ཨེ་ཨོ་
རྣམས་མིག་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་ཡུན་ལ་འབོད་དགོས་སྟབས་ཡི་གེ་རིང་
བོ་ཟེར་ཞིང་། དེའི་སྐྱ་མ་ལྷ་ལ་རིང་ཆ་ཅན་ཟེར། ཨེ་ཨོ་གཉིས་མིག་

འཇུམ་གསུམ་གྱི་ཡུན་ལ་བརྗོད་དགོས་སྟབས་གྲི་རིང་པོ་གོ་ག་
ཅན་ཟེར། ཨི་ལ་སྣ་སྣན་ནམ་རྗེས་སྣ་ང་རོ་ཅན་དང། ཨེལ་རྣམ་
བཅད་ཅན་ཟེར་རོ། །

གསལ་བྱེད་སོ་བཞི་ནི། ཀ་ཁ་ག་གླ་ང། ཅ་ཆ་ཇ་ཉ། ཏ་ཉ་
ཏ། ཏ་ཐ་ད་རྟ་ན། པ་ཕ་བ་གླ་མ། ཡ་ར་ལ་མ། ཤ་ཌ་ས་ཉ། སྒ།
རྣམས་སོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་དེའི་ནང་ནས་འདོད་ལེན་ཇི་ལྟར་བྱས་
ཚུལ་ནི། བོད་ལ་རིང་ཐུང་གི་རྣམ་བཞག་མེད་སྟབས། དབྱངས་བཅུ་
དུག་ནང་གི་ཨུ་ཨྱི་ཨུ་ཨྱི་ ཨོ་ ཨི་ཨེལ་རྣམས་ དོར། དབྱངས་ དང་ བོ་ ཨུ་
ཡིག་གསལ་བྱེད་དུ་བསྟན། ལྷག་མ་ཨི་ཨུ་ཨྱི་ཨོ་བཞི་ལ་དབྱངས་
ཡིག་གི་ངེས་པ་མཛད་པ་ཡིན། གསལ་བྱེད་སོ་བཞི་ལས་གླ་རྟ་རྟ་རྟ་
སྟེ་འཕྱག་པོ་ལྷ་དང། ཏ་ཉ་ཏ་སྟེ་ལོག་པ་བཞི་དང། ཏྲོ་བ་ཌ་ཡིག་
དང། མཐར་ཟད་གྱི་ཡི་གོ་སྒྲ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་དོར། དེའི་ལྷག་མ་
གསལ་བྱེད་ཉེར་གསུམ་གྱི་ཐོག་ཏུ་དབྱངས་ནས་སྒྲངས་པའི་ཨུ་ཡིག་
དང། ཉོད་དུ་ཅ་ཆ་ཇ་གསུམ་དང། སྒྲ་དུ་ཞ་ཟ་འ་གསུམ་སྟེ་ཡི་གོ་
དུག་གསལ་དུ་བསྟན་ནས། གསལ་བྱེད་གྱི་ཡི་གོ་གྲངས་སུམ་ཅུར་ངེས་
པར་མཛད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དེང་དུས་སློབ་དེབ་འགའ་ཞིག་གི་ནང་དུ་
འཕྱག་པོ་ལྷའི་སྟེང་དུ་ཡིག་གསལ་རེ་སྟོན་ཁུལ་གྱིས་འཕྱག་པོ་དུག་
ཟེར་བ་དང། ལོག་ཡིག་ལྷ་སོགས་བོད་གྱི་སྒྲ་ཡིག་ཡིན་ཁུལ་གྱིས་

གྲིས་ཏེ་དཔེ་བརྗོད་སོགས་འཛོག་པ་ནི་བོད་རང་སྐད་ཀྱི་གདངས་ལ་མ་
 བརྟགས་གིང་། ལྷོ་བ་དཔོན་ཐོན་མིས་འདོར་ལེན་ཇི་ལྟར་བྱས་ཚུལ་
 སོགས་ལ་བརྟག་དབྱེད་མ་ལུགས་པར་སྒྲུང་དོ། །སམ་གྱོ་ཏེ་དང་།
 བཏེ་ཏེ་སོགས་གྲིས་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན་དེ་དག་ནི་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་སྐད་
 ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་འཕགས་ལུལ་གྱི་སྐད་གདངས་བོད་ཡིག་ཏུ་གྲིས་ཚད་
 འཛོག་དགོས་ན། དབྱངས་བརྒྱ་དུག་དང་། གསལ་བྱེད་སོ་བཞི་ཐམས་
 ཅད་བོད་ཀྱི་སྐད་ཏུ་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད། རྒྱ་ནག་སོག་པོ། རྩི་གྲིང་
 བ་སོལ་གྱི་སྐད་གདངས་བོད་ཡིག་ཏུ་གྲི་དགོས་པ་དུ་མ་ཞིག་བོད་ཡིག་
 གི་དབྱངས་གསལ་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་བསྒྲུབ་ནས། དབྱངས་བཞི་ལས་
 ལྷག་པ་དང་། གསལ་བྱེད་བརྒྱ་ལྷག་དུ་མ་ཡོད་པར་འགྱུར་དོ། །གོང་
 གི་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་དབྱངས་བརྒྱ་དུག་དང་། གསལ་བྱེད་སོ་བཞི་བོད་
 ཀྱི་ཡིག་གཟུགས་སུ་གྲིས་པ་ཡང་། ལེགས་སྒྱུར་གྱི་སྐད་དང་གཟུངས་
 ལུགས་སོགས་བརྗོད་པ་དང་འདོན་ཚེད་དེ་ལྟར་འབྲི་བའི་ལུག་སྟོལ་
 སོན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་དག་གིས་གནང་བ་ཡིན་གྱི། བོད་རང་གི་སྐད་ལ་
 འགྲུག་པོ་དང་། རིང་ཐུང་སོགས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
 ལྷོ་བ་དཔོན་ཐོན་མིས་དོར་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་རྒྱ་ནག་གི་སྐད་གདངས་
 ཐོན་གྱིར། རྒྱ་དང་རྒྱ་ལྟ་བུའི་ཡི་གེ་ཁ་གསལ་བསྒྲུབ་འགྱུར་དཀར་ཆག་
 རོར་བུའི་ཐོང་བ་སོགས་སུ་ཡོད་པ་ལྟར་གནའ་དུས་ནས་ཡོད་པ་བཞིན།

དེང་དུས་སྲུང་མཁའ་པ་དུ་མས་ལག་ལེན་ཏུ་ཡོད་པར་སྒྲུབ། ལྷོ་བ་
 དཔོན་ཐོན་མིས་ཅ་སོགས་ཡི་གེ་དུག་གསར་དུ་རྟེན་པའི་རྒྱུན་ནི། ཁོང་
 གིས་འཕགས་ཡུལ་གྱི་སྐད་རྣམས་བོད་དུ་བསྐྱུར་བའི་ཚེ། བོད་ཡིག་
 འཕགས་ཡུལ་བའི་ཡི་གེ་ལྟར་བྱས་ན་དེའི་ནང་དུ་བོད་ལ་མི་མཁོ་བ་དུ་
 མ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། བོད་སྐད་གྱི་གདངས་འཕགས་ཡུལ་བ་ལ་མེད་
 པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་སྟབས། བོད་ཡིག་བཟོ་ཞིང་ལེགས་སྐྱུར་བསྐྱུར་
 དཀའ་བ་བྱུང་ནས། ཁ་སྐབ་ཏུ་གཟིམས་ཏེ་བཞུགས་པ་ན། ལྷུང་ཆ་མེད་
 པའི་མི་ཞིག་སློབས་པར་བྱེད་གང་ནས་བྱོན་དྲིས་པར། ཞང་ཞུང་ལས་
 འོངས་ཟེར། གང་དུ་འགོ་དྲིས་པར། ཟ་འོར་དུ་འགོ་ཟེར། ཅི་བྱེད་དུ་
 འགོ་དྲིས་པས། ར་ཉོ་རུ་འགོ་ཟེར། བམ་འོངས་དྲིས་པས། ཅི་ཆ་ཟེར་
 བའི་ཚིག་ཟུར་ལ་བརྟགས་ཏེ། ཞང་ཞུང་ནས་འོངས་ཞེས་པའི་ཚིག་
 ཟུར་ལས་ཞ་ཡིག་རྟེན། ཟ་འོར་དུ་འགོ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཟུར་ལས་ཟ་
 ཡིག་དང་འ་ཡིག་གཉིས་རྟེན། ར་ཉོ་རུ་འགོ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཟུར་ལས་
 ར་ཡིག་རྟེན། ཅི་ཆ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཟུར་ལས་ཅ་ཡིག་དང་ཆ་ཡིག་
 གཉིས་རྟེན་དེ། ཡི་གེ་དུག་འཕགས་ཡུལ་བའི་སྐད་གདངས་ལ་མེད་
 མོད། བོད་སྐད་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བར་དགོངས་ནས་དེ་དུག་གསར་དུ་
 བསྐྱུན་པར་གྲགས་སོ། །

དེ་ལྟར་བོད་རང་སྐད་ལ་དབྱངས་བཞི་དང་། གསལ་བྱེད་སྐམ་ཏུ་